

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belküzép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög cztiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttéri cikkek:

garmond sera után 20 kr. fizetendő.

A vidéki színészet.

Kolozsvár, július 19.

A magyar állam gazdagon dotálja a főváros műintézeteit: a nemzeti színházat és a királyi operát. És különösen az opera pazar szubvenzióját méltán irigyelheti állami költségvetésünknek akármelyik közművelődési tétele, a melyből olyan fősvénykedve elégitene ki az egész országra kiterjedő szükségleteket.

De hát a színművészet ápolása, fejlesztése is országos szükséglet. Nemzeti és művelődési érdekek egyaránt fontos tényező egy jó színház. Bár módunkban állana, hogy még többet költessünk erre a célra. És kritika tárgyát legfeljebb az képezhetné, hogy miként használják fel a színészet állami segélyezésére szánt összegeket?

A nélkül, hogy ez alkalommal bírálat alá akarunk vonni a jelenlegi költségek modort; és a nélkül, hogy fölvehetnénk ismét a kolozsvári nemzeti színház államosításának valóban égetővé vált kérdését: e cikkben kizárólag a szoros értelemben vett vidéki színészettel kívánunk foglalkozni, — azzal a színészettel, melyre az állam a lehető legkevesebb gondot és pénzkiadásokat fordít és a melynek oly jelentős szerepe lehetne a magyar kultúra terjesztésében.

Helyes érzéssel ítélve meg a dolgot, be kell látni, hogy nem elég, ha van az országnak két vagy három színháza, a melyek — fölruházva minden szükséges biztosítékkal — sikeresen — szolgálhatják a magasabb értelemben vett színművészetet. Hanem kellő rendbe kell hozni a vidéki színészet állapotait is, ama kisebb társulatoké, melyek rövid határidőre szerveztetnek, többnyire vándoruton vannak és küzdelmes viszonyaik miatt vagy egyáltalán nem, vagy pedig csak nagyon fogyatékosan tudják teljesíteni azokat a feladatokat, a mik által a művészetnek és a nemzeti érdekek hasznára válhatnak.

Szóval a magyar színészet épületének nem csupán emeletét, de földszintjét is meg kell erősíteni. Mert csak így lehet abból szilárd és tartós alkotás; és így lehetnek kellő biztonságban azok az emeletek is.

A belügyminisztérium már előzőt harmadfél esztendővel körrendeletet intézett volt a törvényhatóságokhoz és abban hangsúlyozta, hogy a vidéki színészet állandó segélyezésének kérdése a színtűgy országos rendezése nélkül képtelen meg nem oldható. Mielőtt azonban erre nézve bármilyen lépés tétetné, szükséges, hogy a létező viszonyok felől alapos adatok álljanak rendelkezésre. A törvényhatóságok tehát adjanak tüzetes felvilágosításokat a területükön levő színházak, színikörök, játékkörmások összes körülményeiről, hogy ezek alapján a minisztérium a rendezés tervét kidolgozhassa.

Valószínű, hogy a törvényhatóságok engedelmeskedtek e rendeletnek és a kívánt adatokat beküldték a belügyminisztériumhoz. Az arról, hogy azokat ott fel is dolgozták volna, még eddig nincs tudomásunk. És a vidéki színészet ügyeit mind e mai napig — az eddigi sablon szerint — a nagy szorgosságu, de kevés sikerű országos színészegyesület igazgatja.

És akármennyit tervel, javasol, határoz ez egyesület, — valóban nincs elegendő ereje ahhoz, hogy rendezett állapotokat teremtsen. Alig mulik esztendő, hogy valami nagyszabású színészeti skandalum ne foglalkoztatná a közvéleményt. Hol itt, hol amott választásokba jut egy-egy szintársulat; nem egyszer előkelőbb testületek is, de többnyire nyomorúságos trüppök, melyek teljeséggel nem érdemlik a színész nevet.

Különösen ez utóbbiaknak anyagi kalamitásai igen érzékeny sebeket szok-

tak ütni a magyar színészet tisztességén. Mert összeverődik egy csapat, leginkább olyan emberekből, a kiknek hamis ambíciója tulszárnnyal az inasi, vagy szobaleányi foglalkozáson, a mihez voltaképp hivatásuk volna. Ezek azután becsapják néhány előadással a kisvárosi jámbor közönséget és azután, a teljesen indokolt részvétlenség miatt, szépen megbuknak. A felületesen kritizáló lapok megrójják az illető városuk közönségét, hogy nem pártolja a „színművészetet”; a központi egyesület pedig megbízottat küld ki, a nyomorba jutott társulat ügyeinek rendezésére. És ez a rendezés a legtöbb esetben nem vezet más eredményre, mint arra, hogy már most az egyesület czéje alatt oszlanak világgá a bajba került „színészek”, tömérdek kellemetlenkedés közt.

Ha egyik-másik szintársulat szorongatott helyzetbe jut, tíz eset közül kilenczben méltatlanul vádolják meg a közönséget, mivel rendszert vagy az igazgató anyagi, szellemi tehetetlensége, vagy a társulat rossz volta idézi elő a krízist.

A baj gyökere pedig ott van, hogy a központ minden ovatosság nélkül osztogatja az igazgatói engedélyeket. Az igazgatók nagy része pedig nem tüzetesen megállapított és minden lehető biztosítékkal körülvett terv szerint kezdí és felytatja működését, hanem va banque-ot játszik a társulatával. Igér magas fizetéseket, vállal mindenféle kötelezettségeket és aztán neki megy a színidénynek, — hátha sikerül a dolog? Pénze nincs, de majd csak lesz. Jól szervezett társulata nincs, de van egy-két ugynevezett „vonzereje”, csinos képű operette-énekesnők személyében. A közönségben pedig legyen több a „hazafiság”, mint a hazafiatlan igény.

Némelykor sikerül a vállalkozás, legtöbbször pedig nem. Az első esetben nincs belőle haszna a színművészetnek; és a másik esetben kárt szenved a magyar Thalia tisztessége.

A színigazgatói engedélyek számát mindenestre korlátozni kell. Legyen kevesebb vidéki társulat, hanem ezek álljanak legalább a középszerűség színvonalán.

Ha a belügyminisztérium, a harmadfél év előtt történt kezdeményezés alapján, csakugyan gondoskodni fog a vidéki színészet rendezéséről, legelsőben ezt a gyökeres tisztogatást kell keresztülvinnie, a mely egyik fontos feltétele a magyar színművészet szolid fejlődhetésének.

II.

Politikai hírek.

Bolgár küldöttség Pétervárott. A „Pol. Corr.”-nek egy pétervári tudósítása kifejti, hogy a bolgár korszor-küldöttség pétervári látogatásának politikai konzekvenciái sokkal csekélyebbek lesznek, — mint azt általában gondolják. E látogatásnak egyedüli politikai eredménye egyelőre csak az Oroszország és Bulgária közt fennálló feszültségnek csökkenése (?) de azért a diplomáciai érintkezés megújítása még korántsem remélhető.

A béke-kongresszus programja. Bernből jelentik távirati uton, hogy az ottani interparlamentáris hivatal most küldötte szét az ideai értekezletre szóló hivatalos meghívót. Az értekezlet aug. 13-án délelőtt tíz órakor nyitja meg Brüsszelben a belga képviselői kamara elnöke. Az értekezlet rendezőbizottsága mindent elkövetett, hogy az érkező vendégeket méltóan fogadhassa. Az értekezlet napirendjén a következő tárgyak lesznek:

1. Egy nemzetközi béke-bíróság tervezete.
2. A hadsereg redukálására vonatkozó indítványok.
3. Új államok neutralizációja.
4. Az idegenek védelme és a kiutasítási jog.

5. Az interparlamentáris hivatal zárószámadása.

6. Az 1896-ki értekezlet.

Forradalom Macedóniában. Macedóniából igen aggasztó hírek érkeznek. E hírek szerint az ország egy részében a felkelés teljes erővel kitört. A felkelők és a török csapatok közti összetűzések ismétlődtek, Pestsevo nagy községe, Vircse, Malesevo és Beskocevo falvak híre szerint elhamvadtak. Roslog-Vilajetben Jakrudá falut megrohanták és a török hadikészleteket megsemmisítették. A Strumica körül történtek miatt Salonikiból és a Gogvelinből ezer-ezer főnyi török csapatokat odarendeltek.

Anyakönyvi felügyelők.

Már jelentettük, hogy a kormány legközelebről kinevezi az anyakönyvi felügyelőket. A kinevezés már meg is történt s hivatalos lap vasárnapi száma hozza.

Alább közöljük a kinevezéseket. Az anyakönyvvezetők kinevezése most már vármegyéenként gyorsan fog következni, úgy hogy a szervezet október 1-én megkezdheti a működését.

Érdekes felemlítünk, a kinevezés megtörténte előtt a belügyminisztériumban fontos tanácskozás volt, melyre a megyék összes főispánjai meg voltak hívva véleményadás végett. A kormány úgy látszik különös súlyt fektetett a kinevezésekre, s a mint a névsorból látjuk kellően kvalifikált egyénekre esett a választás.

Most már csak az a kérdés, hogy a gyakorlati életben miképp fog az intézmény beválni, s a kik előlegesen kvalifikáltaknak tekintették az életben igazolni fogják-e aravaslóságukat.

*

A magyar királyi belügyminiszter az 1894. évi XXXIII. t. cz. 15. szakasza alapján állami anyakönyvi felügyelőkké kinevezte:

1. Budapest székhellyel nevezett anyakönyvi felügyelői kerületbe (Pest és Esztergom megye, Budapest és Kecskemét városok) Madarász Elemért, Tolnavármegye főjegyzőjét.

2. A temesvári kerületbe (Krassó-Szörény és Temes megye, Temesvár és Versecz város) Filtch József orsz. képviselőt.

3. A nyitrai kerületbe (Nyitra és Bars megye) Csillagh György nyitrai kir. törvényszéki bírót.

4. A szatmárnémeti-i kerületbe (Szatmár és Szilágymegye és Szatmár-Németi város) Major Károly pénzügyminiszteri segédtitkárt.

5. A rózsahegy kerületbe (Trencsén, Árva, Liptó, Zólyom és Turóc megyék) dr. Klinovszky Lénárdot, Árva megye főjegyzőjét.

6. A szabadkai kerületbe (Bács, Csongrád, Csanád és Békés megyék, Ujvidék, Zombor, Baja, Szabadka, Szeged és Hódmező-Vásárhely városok) Kostyál Ferencet, a perlati járás főszolgabíráját.

7. A nagyvárad kerületbe (Biharmegye és Nagyvárad város) Szunyog Lorándot, a berettyó-ujfalusi járás főszolgabíráját.

8. A pozsonyi kerületbe (Moson, Pozsony és Győr megye, Pozsony és Győr városok) Ollé Benczét, a csallóközi járás főszolgabíráját.

9. A losonezi kerületbe (Hont, Nógrád és Gömör megye, Selmecz városa) Horváth Lajost, a pápai járás főszolgabíráját.

10. A pécsi kerületbe (Tolna, Baranya megye és Pécs városa) Bolgár Kálmán pécsi ügyvédet, a VII. fizetési osztályba.

11. A beregszászi kerületbe (Ung, Bereg, Ugocsa és Máramaros megye) dr. Ferenczy Eleket, Zemplén vármegye tb. főjegyzőjét.

12. A székesfehérvári kerületbe (Fehér, Veszprém és Komárom városok) Németh Imrét, Fejérvármegye tb. főjegyzőjét.

13. A nagykanizsai kerületbe (Somogy és Zalamegye) Bothy Lajost, Zalavármegye tb. főjegyzőjét.

14. A dévai kerületbe (Hunyad és Arad megye, Arad városa) Barcsai Bélát a dévai járás főszolgabíráját.

15. A déési kerületbe (Besztercze-Naszód, Szolnok-Doboka és Kolozsmegye, Kolozsvár városa) Flott Ferencz Adolfot, a bethleni járás főszolgabíráját.

16. A nagyenyedi kerületbe (Szeben, Alsó-Fehér és Torda-Aranyos megye) Felszeghy Sándort, a radnóti járás tb. főszolgabíráját.

17. A szombat helyi kerületbe (Vas, Sopron megye, Sopron városa) Sényi Kálmánt, Vasvármegye árvaszéki ülnökét.

18. A nagy-beckereki kerületbe (Torontál megye, Pancsova városa) Vertán Péter, aradvármegyei árvaszéki ülnököt.

19. A kassai kerületbe (Abauj-Torna, Szepes, Sáros megye, Kassa városa) Kertész Gyula főispáni titkárt.

20. a brassói ker. (Háromszék Brassó Fogaras és Nagy-Küküllő megye) Ottlik Gézárt, az aradi járás szolgabíráját;

21. a marosvásárhelyi kerületbe (Maros, Torda, Kis-Küküllő, Udvarhely és Csik megye és Marosvásárhely városa) Kattianay Domokost, a marosi felső járás szolgabíráját;

22. a nyiregyházi kerületbe (Zemplén Szabolcs és Hajdumegye és Debreczen városa) Dumbrava Lászlót, Kolozsvármegye aljegyzőjét;

23. az egri kerületbe (Szolnok, Heves és Borsodmegyék) Okolicsányi Lajost, Hevesvármegye számvevőjét, a VIII. fizetési osztályba.

Stambulov halála.

A temetés.

Szófia, július 20.

Délután három órára tüzték ki a halottas menet megindulásának idejét. Két órára már az egész utca, melyben Stambulov háza áll, tömve volt gyászoló közönséggel, mely folyvást szaporodott. Egyenkint vitték fel a ravatalhoz Stambulov tisztelőinek és barátainak koszorúit, a melyek meghaladják a háromszázat. A koszorúk között van Ferencz József császár és király, Károly oláh király, Viktoria királynő, Róma város, Battenberg Henrik és József hercegek és a bolgár exarcha koszorú. Éppugy a diplomáciai ügynökök is, kik nejeikkel résztvettek a temetésen, küldtek koszorút. Ezenkívül majdnem az összes bolgár városok küldtek koszorút a ravatalra.

A koszorúk, melyek között sok óriási nagyságu is van, nem fértek el a szobában, a hol a ravatal el van állítva. A folyosók, a lépcsők s a többi szobák is tele voltak agatva koszorúkkal.

Időközben folyton gyülekeztek a gyászolók az utcán és Stambulov házába. A kis házban, mely az utóbbi napokban oly sok drámai jelenetnek volt színhelye, a nagy közönség daczára is siri csend uralkodott. Az emberek lábujjhegyen jártak s suttogni is alig mertek.

Mikor a meghívottak mindnyájan együtt voltak a házban, levették Stambulov koporsóját a ravatalról, s aztán megindult a gyászmenet a hosszu utcán végig a sok ezer főre rugó közönség között.

A ház körül s az utcában egyetlen rendőr sem állott s csak midőn a halottas menet elhagyta a házat, jelent ott meg néhány rendőr.

A menetet senki sem rendezte, a mi nagy tolongásnak volt okozója.

A gyászmenet élén Petkov haladt, beköttött fejjel és karral. — A másik karján Stambulov öz anyját vezette, — ki mellett Mutkorovné haladt. Utánuk következett a hatalmas gyászmenet. Elöl a diplomáciai képviselők, a kik a belga kormány képviselőjén kívül, mindnyájan megjelentek. Ezek után több város és számos egyesület küldöttsége következett.

Hivatalos, vagy udvari személy egy sem volt a menethen. A koszorúkat négyes sorokban haladó gyermekek vitték.

Azon a helyen, a hol a merénylet történt, a menet megállott, hogy meghallgassa Petkovot, a ki az első beszédet volt mondandó.

„Hazudsz.”

Rövid ima után Petkov beszélni kezdett. Elátkozta azokat, kik Stambulovot meggyilkolták, Stambulovot, a ki mindvégig hazája függetlenségeért s a trón megerősítéséért dolgozott.

E helyen esett el a legjobb ember — ugymond — ki oly sokat tett hazájáért, felbérelt gyilkosok keze által...

E szavaknál a tömegből valaki azt kiáltotta:

„Hazudsz!”

A másik pillanatban pedig lövés dördült el, mely a koszorúkat vivő kocsit ellen volt irányozva.

Iszonyu pánik keletkezett erre. A gyermekek, kik a koszorúkat vitték, ijedt kiáltozással eldobták azokat, az egész menet a járdára tódult, miközben több ember elesett. A járdákon ve-

rekedtek az emberek a nagy, ijedt tolongásban, revolverek csillantak meg a levegőben, a diplomatákat és ezeknek feleségeit szinte körülzárták.

Az előre készenlétben tatott csendőrség galopponban vágatott a helyszínére, kivont karddal. Ez még csak növelte a zavart. A zsandárok letiporták a menetet egy részét.

Agy pillanatra úgy látszott, hogy utcai harc támad a nép és a csendőrök között. Borzasztó látvány volt, a mint a gyermekek, eleobva koszorúkat, futni kezdtek. Néhányan eltepték a koszorúkat szalagjait. A zsandárok szorosan körülzárták a tömeget s úgy kísérték tovább a menetet kivont karddal.

A diplomaták az első zavar-gás után visszavonultak.

Igy haladt a menet fegyveres őrizet mellett tovább a temető felé. Az eltépett koszorúk szalagok ott maradtak rongyokban a földön...

Mire a menet a temetőbe ért, a tömeg alaposan megfogyott. A diplomaták közül ekkor már csupán a szerb és oláh ügyvivők maradtak a temetési menettel. A vasut utcán — a hol a menet áthaladt — csak kevesen nézték a temetést.

A temetőben azonban szintén volt valami mozgalom észrevehető. Panicza és társainak feldiszitett sirjánál nagy tömeg állott bolgár jelvényekkel feldiszitva. Ez az ellen-tüntetés a gyászoló gyülekezetre rendkívül kinos hatást tett.

Valami megnevezhetetlen, nyomasztó érzés fogta el a jelenlévőket az egész szertartás alatt, mely különben nagyon csendesen véget ért. A sirnál nem volt semmi demonstráció, ellenben mélyen meghatótt mindenkit Stambulov feleségének és barátainak kitörő fájdalma.

Négy óra lehetett, mikor a koporsót a sirba bocsátották. Az özvegy és a család tagjai egy darabig még kinn maradtak a sirnál és imádkoztak, míg a tömeg lassan-lassan szétoszlott.

A jelen voltak impressziói szerint az egész temetés rendkívül kinos, szinte borzalmas látvány volt.

A halott átká.

Szófia, jul. 20.

Fúltanuk állítása szerint, Mukroffné, Stambulov nővére, a fejedelem hadsegédének kijelentette, tanácsolja a fejedelemnek, ne térjen vissza Bulgáriába, mert Stambulov halálós ágyán kiátkozta gyermekeit és barátjait, ha nem boszulnak meg magukat a fejedelmén.

Elfogták a gyilkosokat.

Belgrád, jul. 20.

Itteni politikai körökben a Sztambulov ellen szőtt összeesküvésről igen érdekes dolgokat beszélnek. Szófia értesüléseik alapján tudják, hogy az összeesküvők teljesen szervezett társaságot képeztek, a melynek magánosok, hivatalnokok, sőt rendőrök is voltak a tagjai. A bolgár hivatalos körök jól ismerik a gaz szövetséget s ha nem is pártfogolták, jóakaró türelemmel viseltettek iránta. Kétségtelen, hogy a gyilkosok a szövetség tagjai.

A szövetség rejteti a gyilkosokat, a mi nem ueshéző dolog, mert gondoskodás történik róla, hogy ne olyan helyen keressék őket, a hol vannak. A gyilkosok közül kettő még most is Szófiában van és nagyon sokan tudják ezt a bolgár fővárosban. A szövetségnek több tagja az egyik merénylet Praca határállomáson keresztül Caribrod-ba kísérte. Maga a gyilkos talán tovább állott, de a kísérete, velejött összeesküvő társai Vlasotina környékén lebzselnek és ott is maradnak, a mig az európai izgalom lecsillapult és a szófia köröknek nem kell a külföld ellenőrzésétől tartania. Itt azt hiszik, hogy a szerb kormány a cirkulusaikat meg fogja zavarni, s hogy erélyes lépéseket tesz ellentük.

Szófia, jul. 20.

Az Agence Balcanique jelenti: A rendőrség Stambulov három gyilkosát már kinyomozta és letartóztatta. A gyilkosok Bone Georgien és két bűntársa. — Ugy látszik, a gyilkosok Paniczát akarták megbosszulni.

A Stambulov elleni merénylet értelmi szerzője Tuffekesieff személyére vo-

natkozólag jelentik, hogy e hirhadt egyén feltűnően sokat járt Nacsevics miniszter házához; az utóbbi időben sokszor megtörtént, hogy naponta [kétszer, háromszor] is Nacsevicsnél volt, a mi különben sok mende-mondára adott okot.

Tufekesieff, bár semmiféle kvalifikációja sem volt, a szófia-berni vasút irodájában volt alkalmazva; hétfőn felvette havi fizetését, egy társával pedig közölte, hogy többet nem jön. Nem is jött többé a hivatalba, de Szófiában maradt.

1555.

Irta: UGRON ZOLTÁN.

Ennyi pénze van a magyar államnak 14 vármegye gazdasági kiállításának segélyezésére. Festetich Andor gróf, földmívelésiügyi miniszter nagy kegyessége folytán az Erdélyi Gazdasági Egylet az ideki kiállításra csak 1555 frtot tűzhetett ki az erdélyi jellegű marha díjazására.

Szép összegecske.

3 havasi falu regálé jüvedelme, egy mezővárosának egyhatoda.

Nem szégyeli magát a miniszter ur, hogy ez az „ő exellentias támogatásával” történik.

Mikor a miniszterelnök ur „által elhatároztatik” akkor kreál ennél költségesebb állást ha kell, ha nem derítse borúra, s mikor ezért felelősségre vonják Erdély mondat riúsai által „megszavaztatik” partikularizmus és személyi bizalom okából.

A hogy nem tudják ezen urak, hogy az ilyen megszavazások a mit a merkantil többségnek tesznek, milliók mennek nem partikularisztikus, hanem személyi célokra és megszűnnek a közvélekedés.

Kormányparti jó urak! A partikularizmus hazaárulás, midőn abból kifolyólag képtelen embereket tolnak a nyakára az országának, de a partikularizmus nem szégyen, ha egy hazarész felvirágozására szolgál.

Nem szakszerű közöny, mindenki tudja mit jelent ez az országgrésnek a keleti marha faj, tudjuk, hogy sok javitni való van rajta, a mi csak jól díjazott kiállításokkal sikerülhet, az erdélyi részek birtokossága ezen nagy befektetést és lassan kifizetendő munkát hathatós segély nélkül nem képes elvégezni — hát még az ellenszenv és akadályok gördítettnek útjába.

Országgrésünk vagyoni állapota ettől függ, s ha így haladunk, hogy mindig „Csáki szalmája vagyunk” lesz a történelmi nevesességű „László-szekér” mellett, melyet László király alatt az emberek húztak egy a modern merkantil stílusnak megfelelő „Bánffy-Festetich és Comp.” szekér, a melyben számárnak fogja be magát az erdélyi gazda.

Lesz pedig a kincses Kolozsváron a Bánffy-miniszterium tíz éves jubileumán egy kiállítás ezekből.

A brüxi katasztrófa.

Borzalmas katasztrófa hírére hozza Prágából a táviró. A szerencsétlenség következtében a város egy nagy része veszélyeztetve van és a veszedelem óráról-órára növekedik. A brüxi „Anna”-tárnába szombaton éj-

jel fővény-homok tört be. Ennek következtében a város egy nagy részét elmosta a víz és a „Bahnhofstrasse”-ben egymásután omlottak be a házak. Az eddigi jelentések szerint tizenhárom ház dőlt össze, köztük a „Siegel”-szálloda.

A roppant pánikot, a melyet ez a katasztrófa okozott, növeli az a körülmény, hogy erős esőzés volt és miután a gázvezeték mindjárt a kezdetén elromlott, a városban tökéletes sötétség van.

Sok munkás a tárnába vesztette az életét. Mindeddig azonban senki sem tudja az áldozatok számát.

A legújabb értesítés így szól:

Brüx, jul. 20., éjjel.

Brüx ma olyan borzasztó jelenetek színhelye volt, melyek a laibachi földindulás éj-jelére emlékeztettek. Fél tíz órakor egyszerre elaludtak „az egész városban a gázlámpák, az izgatottságot növelte az, hogy pályaudvarnak nagy része bedőlt. Nemsokára felismerték, hogy a különös jelenséget a föld süllyedése okozta, melyet viszont a víznek a bányaaknába való behatolása okozott. Legelőször dr. Richter orvos háza dőlt össze, utána még 12 ház.

Az utcákon üregek képződtek, a melyekből víz hatolt ki. A több házból álló „Siegel” nevű szálloda szintén összedült, a tütrhelyben lobogó tűz és a gáz kiömlése következtében tűz támadt, melynek oltását megnehezítette, hogy nem lehetett fecskendőköt a helyszínre szállítani. Egy ház annyira a föld alá süllyedt, hogy csak a teteje látható.

A lakosság közt, melynek nagy része meztelenül volt kénytelen a házaikból menekülni, borzasztó a rémület. A városi tanács az iskolákat átengedte a hajléktalannak, a sörház is menedéket nyújtott számuk embernek. Sokan már elmenekültek és a városból, noha Tepliba és Komotau felé a forgalom a vágányok süllyedése következtében megakadt.

Az utcákon mindenfelé kirakott házi holmi mellett magasra csomagolt utikocsikat látni. Noha 9 óra esteig az előbb bedőlt 10 ház körül több ház még nem dőlt be, mégis nagy a rémület, mert a pályaudvarban repedések következtében még mintegy 100 házát fenyegeti az összeomlás.

Fürdői élet.

Korond, jul. hó.

Benne vagyunk a fürdői évad legszebb idejében. Nagy az eleveleg a székesi föld legregényesebben fekvő, kitűnően berendezett s elismert gyógyhatású fürdőjén Korondon, a méltán „magyar Gleichenberg”-nek nevezett fürdő nemcsak szelentes fekvésével, kelleme sósfürdőjével vonzza magához a közönséget, de annak derék tulajdonosa Gáspár Gyula s neje, kik összes vagyonukat fektették a fürdő teljessé tételére, más szórakoztató kirándulásokról, hangversenyekről is gondoskodnak, minden héten házi hangverseny van, s az ide tuduló betegek, kikről azt mondják a rossz nyelvek, hogy halni jönnek ide, s kiknek 70%-a egészséges s főleg szórakozni jött a fürdőre, rendkívül kellemesen töltik idejüket.

A heti hangversenyeket dr. Vajda Emil tanár rendezi. — A szereplők nagyrészt az egészséges betegekkel telik ki. Szavatelok, felolvasások, soló énekek és zenék élénkítik a műsort. Hangverseny után éjfélig tartó táncz a maros-vásárhelyi kitűnő zenekar hangjai mellett.

Ehhez járulnak a jó fürdők legszükségesebb kellekei: jó vendéglős s ételek, mindenütt rend és tisztaság. A kirándulásoknak fáradhatla rendezője Gáspár Gyuláné öng. Minden hétre esik egy-egy érdekes kirándu-

lás. A Bucsintetőre, Ácsorba, Firtosra egész társaság rándul ki, s gyönyörködik a természet szépségein.

Mindegyik előnyökkel szemben s mind-ama kényelem ellenében melylyel a fürdő bir fájdalmas észlelni, hogy rossz akaratból s ár-tani vágyásból oly ismertetések láttak napvilágot, melyek e regényes fürdőnek jó hírnevét akarták megdönteni oly híreket terjesztettek a rossz hiszemű irigyek, csak hogy a fürdőt a szélső rész minden irányában befektették s lehetetlenül tegyék, de ahogy sem sikerül, mert a fürdő érvöl évre nyer szépségben, berendezésben s a közönség látogatá-sában a fürdőt a legelőnyösebb helyekről is föl-keresik, így például az idén Budapest, Zimony, Brád, Boicza, Sümegh, Arad, Kolozsvár, Temesvár, Székelyhid, Erdő-Szt.-György, Zilah, Torda, Nagy-Váradi stb. vannak vendégek, a közlelbi betegségekkel legnagyobb contingest ad; Székely-Udvarhely, Maros-Vásárhely, Zilah, Erzsébetváros M.-Rudas, Torda stb. a fürdő vendégek száma a 250-et megközelíti.

r. 1.

*

Sztojka, jul. 18.

1856-ban a gróf Eszterházy Miklós Szolnok-Dobokamegyéből, elterülő birtokán, egy gyönyörű fenyves közepében a legszeren-cesebb chemiai összetételű bű forrás-vízet fedeztek fel, melylyel az Isten ugy látszik jó kedvében áldotta meg ez a különben szegény vidéket, olyan forrás ez, mely gyógyhatás tekintetében fényesen állja ki a versenyt bármelyik külföldi gyógyvízzel.

Annyi manapság a gyomorbeteg ember, hogy cseppet sem csudálkozom azon a tekintélyes számú publikumon, mely jelenleg is felkereste az e bajban szenvedők részére csodás hatású fürdőket. Csodás hatásúnak mondom, mert tény az, hogy bármily gyenge, beteg ember idejön, szigorú diéta mellett teljesen felépül.

Most már e forrást csinosan rendezett park és a modern kornak megfelelően épített villák veszik körül. Elnevezést is, mint külsőjük bájos, vonzó. Ilyenek az „Anna”, „Róza”, „Erzsébet”, „Margit”, „Liliom”, „Nefelejts”-villák és a „Gróf lak”.

A völgyben elterülő telepet köröskörül sűrű fenyves övezi a melyet gondozott utak szelnek keresztül minden irányban, itt-ott pi-henésre szánt padokkal ellátva.

Van szép vendéglő, nagy táncsterem-mel; zene-pavillonja, hol naponként két iz-ben játszik a Körösi 8 tagból álló cigány-bandája olyan jó zamatot magyar nótákat, a melyek mellett magyar ember a mérget is lenyelne, annál inkább a sztojka vizet.

Van kitűnő teke-pályája, körhintája, tornatere és a legdusabb tartalmú vasas für-dője, mely minden egyes fürdés után észre-vehetőleg erősíti szervezetünket.

A fürdő adminisztrációja kitűnő kezebe van letelve. Hallussy Jenő igazgató, dr. Urbanetz István fürdő-orvos és Guttmann György fürdő-titkár finomsággal lekötölező szíveséggel viselkednek a vendégekkel szemben, hogy ennnek következtében mindenki jól és teljesen otthon érzi magát. Vendéglő-sünk jó konyhát tart s így dacára a sok kényes izlésű, gyenge gyomru látogatóknak, senkitől elégedetlen nyilatkozatot hallani nem lehet.

Minden vasárnap táncmulatság frissíti fel a fiataloságot s ugy gondolom, hogy az idei fürdőidényünk is alkalmat és okot fog szolgáltatni Sátorj urnak arra, hogy néhány hymen birrel lepje meg az „Ellenzék” t. olvasóit. Sztojka fürdőn jelenleg — mint a szombaton közölt névsorból látható — igen sok vendég időzik.

E. K. E. kirándulások.

Kolozsvár, jul. 22.

I. Dévényre és a Kis-Kárpátra.

1. Jul. 23-án. Indulás Kolozsvárról este 11 óra 1 perczkor. Érkezés Budapestre jul. 24-én 7 óra 25 perczkor reggel. — A város megtekintése.

2. Jul. 24-én d. u. 2 óra 10 perczkor indulás Pozsonyba Érkezés ide d. u. 5 óra 40 perczkor. A város megtekintése. — Meg-halás.

3. Jul. 25-én reggel 6 órakor indulás Dévénybe személyhajon. Érkezés ide d. e. 9 órakor. Fogadtatás az E. K. E. dévényi tag-jai által. A váromok megtekintése után fel-monet a dévényi magaslatra. Villásreggeli a tölteny-gyárnál.

4. Jul. 25-én d. e. 11 órakor a Ferdinánd királyi vasfürdő megtekintése. Fürdés és d. u. 1 órakor ebéd. D. u. 3 órakor hegyi gyaloglás a Zerge hegyre.

5. Jul. 25-én este 6 órakor vissza in-dulás. Budapestre érkezés 8 óra 55 perczkor. Tovább utazás 9 óra 10 perczkor. Kolozsvárra. Érkezés julius 26-án 5 óra 55 perczkor reggel.

E kirándulást az E. K. E. bécsi osz-tálya rendezi. Jelentkezni lehet 23-án estig Radnóti Dezső titkárnál.

II. Almási barlanghoz.

1. Jul. 26-án reggel 6 óra 11 perczkor indulás Kolozsvárról. Érkezés Brassóba 2.09 perczkor délután. Tovább utazás 3.10 óra-kor. Seps-Szentgyörgyre ér. d. u. 5 órakor. Meghalás.

2. Jul. 27-én (szombaton) indulás Sep-si-Szentgyörgyről reggel 4 órakor szekere-ken (3 személy egy szekeren) 6 órakor „Málnás fürdőn reggelizés (tetszés szerint fi-zeendő); tovább indulás Málnásról: 7 órakor, érkezés Baróthra 9 órakor; elszállásolás; (1/2 10 órakor gazdasági biz. gyűlés, 11 órakor a baróthi takarékpénztári jubilaris gyűlés; déli 12 órakor jubilaris ebéd, melylyel a takarékpénztár által meghívottak vesznek részt), d. u. 4 órakor indulás a közepi köszenbányához, a bánya megtekintése (után esti 1/2 7 órakor visszatérés Kőpeczről Baróthra; Baróthon este 8 órakor a község nagytermében hangver-seny és táncz az E. K. E. háromszéki oszt. számára.

Jul. 28-kán (vasárnap) reggel indulás (szekereken) az almási barlanghoz; érkezés 8 órakor; a barlang és környékének megte-kintése; délelőtti 11 órakor villásreggeli és az E. K. E. háromszéki osztályának közgyű-lése a barlangnál; d. u. 1 órakor visszaindu-lás Baróthra; érkezés Baróthra d. u. 4 óra-kor, hol közébed. Este 1/2 7 órakor indulás Seps-Szent-Györgyre.

Julius 29-én 3 óra 35 perczkor haza-indulás és este 11 óra 1 perczkor megér-kezés.

E kirándulást az E. K. E. háromszék-me-gyei osztálya rendezi. Jelentkezni lehet Rad-nóti Dezső titkárnál jul. 26-ig.

III. Készülés a csicsói bűdösbe.

Aug. 4-én Kolozsvárról Székely-Udvar-helyen keresztül. Rendezi az E. K. E. tor-da-aranyosmegyei osztálya.

IV. Tordai hasadékhöz.

Aug. 10-én Tordára és innen a hasa-dékhöz. Este Tordán hangverseny, táncz és virágkorzó. Rendezi az E. K. E. torda-aranyosmegyei osztálya.

V. Erdély 10 legszebb pontjához.

A tüzölt kongresszus alkalmából 10 irányban lesz kirándulás. Az indulás egy időben Kolozsvárról történik aug. 21-én.

Az utóbbiak részletes programját később teszük közre.

Egy régi magyar község.

Jakab Elek érdemes történetírónk az „Ellenzék” f. évi julius 11-iki számában „Egy régi magyar falu eloláshatásának okleveles bizonyítása” czím alatt megírja Szolnok-Dobokamegye, vagy a mint ő írja „a régi Dobokamegye mostani főispánját”, hogy miért nem követi elődje (br. Bánffy Dezsőnek) di-csérletes példáját az eloláshatott helynevek-nek történeti nevekké való felcserélésére irányuló munkájában!

E megrovásra Jakabnak azon körülmény adott okot, hogy egy olyan, régebben kiadott „hivatalos chematismust” nézett meg, mely-ben a mai Kis-Szék község még a régi Sze-kuláj nevén szerepel, holott a Kis-Szék nevet már 1890 óta viseli.

Az egész megrovás tehát tárgyaltan, sőt feltűnő, hogy az épen Jakab Elektől ered, a ki tagja volt a magyar történelmi társu-lat ama bizottságának, mely e megye hely-neveinek megmagyarosítására, illetve a régi helynevek visszaállítására a többiek között Szekulájra is szakvéleményt adott.

Nó de hát az ilyen csekélyeségeket köny-nyi elfeledni.

Az egészben inkább az érdekes, hogy midőn Br. Bánffy Dezső akkori főispán 1889-ben fölkerlte a történelmi társulatot, hogy adjon a helynevekre vonatkozó szakvéleményt, a társulat kitűldött bizottsága tehát Jakab Elek is) Szekuláj községnek Szamos-Székely nevet ajánlott, holott akkor már tudhatta volna az 1886-ik évében megjelent Erdélyi országgyűlési emlékek XI-ik kötetének 107-ik lapjáról, hogy e községnek régi magyar ne-ve „Székely-Alj”. A Szamos-Székely nevet a megye közönsége nem fogadta el, mintha sejtette, vagy tudta volna a mit Jakab által közölt oklevél igazol, hogy a Kis-Szék elne-vezés inkább megfelel azon viszonyoknak, mely e község és Székváros között fennállott, mint az ajánlott Szamos-Székely név.

A Jakab Elek által közölt szóban forgó oklevél, a mi a helynevet illeti, tehát már rég tudott dolgot mond el.

E mellett szinte különös, hogy Jakab Elek idezett cikkében nem reflektál a kö-zölt oklevél azon folyamánnyaira, hogy a Sze-kuláj község és Szék városa között multak-ban fennállott és szóban forgó oklevél ál-tal bizonyított viszony egyenesen arra enged következtetést vonhatni, hogy Szék városá-nak is valaha a neve Székely lehetett, a mit egyenesen igazol a Székely-Alj község név, mert ha e feltételezés nem lenne helyes, ugy a helynév Szék-Alj kellene, hogy legyen. A mi viszont még azt is bizonyítja, hogy Szék vá-ras lakói székely eredetű, talán tömeges tele-pülők.

Vége mint érdekes körülményt feleml-itjük, hogy hejjasfalvi Vallon Péter, a ki-nek II. Rákóczy György 1500 főszer inscri-bálta Székely-Alj községet, volt az utolsó cigányvajda, mert az Apr. Const. P. III. tit. LVIII. így szól:

A cigányoknak egy kiváltképen való. Vajdájuk legyen... idegen nemzetből az orszába származott, de sok szükséges szolgá-latokat praestált tekintetere nézve vitézlő Vallon Péternek éltéig megengedettett bírása cigányok vajdaságának, tisztinek jóvelmével együtt... de rajta kívül soha in-perpetuum többé azon cigányok vajdaságá-nak tiszti fő nevéssék.

V.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, julius 22.

— **Galgóczy Tivadar**, az erdélyi hely-őrség főparancsnoka, tábornaszernagy Nagy-Szebenből ma reggel Kolozsvárra érkezett, hogy a kolozsvári csapatok felett szemlét

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Julius 22.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Második kötet.

XXV.

Egy utolsó felszólítás.

(Folytatás.) (128.)

Beeching meglátogatta, de Leo egy szót sem szólott neki a Viktóriáról. A Ponsonbynéval való elszámolása és a St. Aus-tellel való összevondulása óta Beeching kissé mogorva volt. Azt mondta, hogy a barátság ürességet megismerte. Leo érezte, hogy a Vik-tória felemelkedésben nem volna semmi haszna; tehát bánatának a méltóságába burkolta ma-gát, tudta, hogy abban a fekete ruhában, melynek az arát Jaynak nem fizette ki és a mely ruha jobban állott rajta, mint bárme-lyik a hies Ponsonbyné mihelyéből — na-gyon szép volt.

Közeledtek a napok, melyekben férjé-nek a megérkezését minden órában várhatta és gondolkozni kezdett azon csinos kis ebé-dek felett, melyeket a férjének fog adni és hogy miképpen tudná őt legjobban megnyerni és a Tory létezésével és az adósságai terhé-vel kibékíteni.

— Ebben az évadban nem fogunk go-fadni. — mondá Beechingnek — de azért

maga jöjjön el és ebédeljen itten mindig mi-kor teheti. Ferencz annyira szeretett magát.

— És egy társat az écartéchoz, me-lyen mindig nyer, — válaszolá Beeching nyers őszinteséggel. Igen, el fogok jönni; Ferencz és én pompásan ki tudunk jönni egymással. A Beechinggel való ezen kis beszélgetést követő napon történt, hogy a Leo szo-baleánya egy külföldi telegrammot vitt az asszonyának. A kis apród haza volt költve az anyjához, mint olyan költséges részlet, melyről a viszontagságos napokban le kell mondan.

A telegramm Adenből jött.

„Sajnálattal tudatom, hogy Baddeley őrnagy tegnap este a Metis-fedélzetén, agy-hűdés következtében meghalt.

A temetés itt lesz ha kegyed sürgönyi-leg másképpen nem intézkedik.

Philpott, ezredorvos.”

E hír megráztá Leot, s bánatával a lel-ki-furdalás fájdalma vegyült; Eszébe jutott, hogy mily eszevetlen folytatta a saját önző útját, csak a mulatsággal vagy a jelen dialával gondolva büszkélkedve a saját szépségében, nem törődve a férje jóllétével; min-dig azt próbálva elhitetni magával, hogy az indiai nap alatt valló katonaszkodás a legjobb dolog volt számára Eszébe jutott, hogy visz-szatérésének a híret mily kevés örömmel fogadta; mily kész lett volna belenyugodni, hogy addig hagyják Indiába míg a feje meg-öszül, és a tagjai elgyengülnek. És most a hadügynél levő hivatalnokoknál szigorubb parancsnok rendelte őtet egy messzebb levő partra, mint a milyen az Afghanistan leg-távolabb levő partja vagy Aurmahnak a ha-tárai voltak.

Ő sohajtott volt önállóságának az el-vesztése felett, félt azon férjelőtt megállani, kinek joga volt őtet kérdőre vonni; és az most el volt ragadva tőle — és ő szabad

volt — szabadságában állott azt csinálni az életével a mi neki tetszett, szabad volt büsz-kélni a szépségében mielőtt az idő her-vasztó ujjával érintette a bajait.

A telegramot még mindig a kezében tartva nézett magára a tükrökben, és ugy ta-lálta, hogy fegyverzete rendben van. Egyet-lenegy fegyverét sem vesztette el, melyekkel az olyan asszonyok, mint ő, a férfiak meg-hódítják és felett uralkodnak.

— Ha ő szeretne, — mondá magában és aztán szenvedélyesen tapintott a lábával, s a kezében levő levő telegrámot össze-gyűrte.

Nem volt senkie, a ki segítségére le-gyen. Deverill ezredes Korszikában volt; és neki nem volt más közel rokona. Haza ho-zassa azt a szegény jó fiút, hogy Gloucester-hirbe vigyék, és ottan a Baddeleyek soha sem tettek Ferenczért semmit az atyja halá-laóta.

Voltak tesivérei, némelyik gazdag, né-melyik szegény. A szegény testvérek arról voltak nevezetesebbek, hogy villásreggeli-re vagy ebédre a legalkalmatlanabb időben jelentek meg; a gazdag testvérek távol tartották ma-gukat tőlük.

— Hazahozni őt borzasztó költségsbe kerülne — tűnődött Leonora — és nekem nincsen pénzem. Nem, nem tehetem, szegény Ferencz — Adenben kell szegényt eltemetni. Sajnálom — de nem tehetek róla.

Sürgönyözött az ezred-orvosnak és az ezredesnek, a kit ismert. teljes felhatalma-zást adva nekik az ottani temetésre. És az-tán jelentést küldött a „Times”-be egész hi-vatalos modorban. — „Adenben, hirtelen — stb. stb.” — ezt elvégezve leült és sirt. Sirt őszintén az ő módora szerint, elmondva ma-gában, hogy Ferencz milyen jó volt hozzá mindig, mily engedelkeny és elnéző; próbálta magával elhitetni, hogy a bolondulásig sze-

relmes volt bele azon időben, midőn hozzá ment, a mi pedig soha sem volt igaz; azt mondta magában, hogy vesztését roppantul fogja érezni.

Igyekezett magában azokat az érzelme-ket felébreszteni, miket a szerető feleségnek érezni kellene — és aztán gondolatai az ő ügyes-bajos dolgaira tértek. Az iparosok, azok a háripiak még sokkal dühösebbek lesznek, mint voltak valaha — most, midőn ő egy elhagyott özvegy asszony. Az ő megtámadá-sára élesíteni fogják a karmaikat. A mentés-ekre nem hallgatnak többé, az Indiából jövő pénzre nem várakoznak többé. A szép buto-rait, japáni korsóit, legyezőit, drága tollait és himzett portiéreit elveszik tőle és elveszik azokat a csecsebecskéket, melyek fészket a férfiak előtt oly vidámmá és kellemessé tették. — Legdrágább kincsem, tégedet is el-vennének, ha lehetne — kiáltá zokogva, a szőnyegre vetve magát s a megijedt Tórtt kebléhez szorítva. De téged soha sem kap-nak meg — nem, nem, ha száz aranyat ér-nél és én koldus volnék — nem, míg élek soha, soha!

A férje halála hírének meg volt az a következménye, a mitől félt, egy pár nap múlva az ügyvédek levelei sürűbben jöttek és határozottabb hangon voltak tartva, mint az-előtt. Másféle levelek is jöttek — kondoleáló barátaiktól — ugyanazon emberektől, a kik folytonosan azt kérdezték — „És kérem, hol van Baddeley őrnagy?” — „És ki a Badde-leyné férje?” és a kik most ugy irtak, mint ha ismerték és szeretnék volna őt s a szent írásból való idézésekkel egy jobb világba he-lyezték.

Leonora alig végezte be ezen levelek olvasását, midőn a szobaleánya egy telegrá-mot vitt be hozzá, melyben e szavak voltak: „Baddeley őrnagy tegnap reggel hét órakor az angol temetőbe volt eltemetve ka-tonai pompával és tisztelettel.”

— Milyen szép — sóhajta Leo; Glon-cestershírban nem részesülhetett volna azok-ban. Már el van temetve! Szegény jószívű bárányom. Mily borzasztó hamar tették a sírba.

Leo még mindig a telegrammot tanul-mányozta — azok a néhány szavak oly so-kat jelentettek — midőn a villanyos cse-nytyű ismét megszólalt s a szobaleány Bee-ching urat jelentette be.

— Látom, hogy már eddig is sok le-velet kapott — mondá Beeching az asztalon szétszórott levelekre pillantva. En nem akar-tam írni. Jobbnak gondoltam személyesen el-jönni.

— Maga nagyon jó — rebegte Leo, kezét nyujtva s leültött szempillákkal és eszé-be jutott, hogy bizalmas barátai között Bee-ching volt az az egyedüli férfi, a kinek mód-jában van őt a bajából kisegíteni.

— Baddeleyné — mondá Beeching — én nem vagyok humbug. Én nem színelem azt, mintha magát a férje haláláért sajnál-nám. Mint férfi, eléggé szerettem az őrna-gyot. Jó barátom volt és remélem, én is jó barátja voltam.

De ő a maga férje volt, s az általom szeretett asszony és közben jött. Leo, feles-leges szót szaporítani. Maga évek óta távol tartott magától, azért mert hitves volt. És én daczára, hogy éreztem hogy maga bolondá tesz — mert hol meleg volt hozzám — majd hideg — magához vonzott és ismét eltávo-lított — igen — az őrdűbe is, ugy e hogy így volt? — de becsültem magát a miért magától kellő távolságon tartott.

— Én mindig tudtam hogy maga nagy-lelki, — mondá Leo elfojtott zokogással, és érezni kezdte, hogy az adósságai ki lesznek fizetve.

tartson. Kiséretében vannak Burge Henrik ezredes, Hoffmann Hugó alezredes, Galonkai huszárnagy.

— **A Kolozsvári Kertészeti Egyesület** szombat délután az egyesület telepén dr. Haller Károly elnöke alatt igen szépen látogatott ülést tartott. Ez ülésen jelentette be elnök azon örvendetes hírt, hogy Kolozsvár város a telepet örök áron megvette az egyesület részére s most már az egyesület a tulajdonos. Több egyesületi ügy elintézésé után a választmányi tagok és a meghívott vendégek Walz Lajos igazgató kalauzólása mellett megtekintették a telep berendezését, s az azon produkált fákat, cserjéket, kerti veteményeket. stb. A látottak után osztatlan elismerés illeti az intézőket, mert 2 év alatt oly szép eredményt tudnak felmutatni, hogy csak a legnagyobb dicséréssel emlékezhetünk meg róluk. Mi, kik az egylet megalakulása-kor a sok eszem-iszom miatt élesen megróttak akkor az egyesület intézőit, most örömmel konstataljuk, hogy az egyesületben oly munkás élet uralkodik, mely a legnagyobb mértékben érdemes a nagy közönség pártfogására és gyámolítására. Az egyesület programjának egyik főpontja a magtermesztés, hogy a gazdálkodó közönség, jó megbízható csiraképes maghoz juthasson. S e tekintetben már is gratulálunk kell Walz Lajos igazgatónak, mert szombaton délután csakhamar meggyőződöttünk arról, hogy a magtermesztés szépen fejlődik és terjed napról napra. A nagyközönség előtt ez a telep még terra incognita, pedig ha tudná, ha ismerné, bizonyára gyakran felkeresné és érdeklődne további fejlődése és megismosodása iránt.

— **A nyári meleg napok** megapaszottak Kolozsvár publikumát. Fűdőkre és más üdülő helyekre vonult, a ki csak tehette. Leresztett függönyök, csukott ajtók jelzik, hogy egyik ismerős, másik ismerős felcsérelte Kolozsvár levegőjét tisztább levegővel. Az itthon rekedt publikum is segít magán, a hogy tud. Tegnap a vasárnapi ség nap alkalmából Kolozsvár határa megéleült. A ki csak tehette, vonult ki a zölde. A Házsongárd, a Hójai erdő, a Szt. János kútja s a zölde-hegyek mind megteltek nagy közönséggel. A városi kis vasut is szakadatlan közlekedett s telve volt minden kocsija kirándulókkal. A monostori sűrűzárba, a vasuti vendéglőbe igen sokan rándultak ki. Legtöbben zónáztak a külmagyar-utczai várhoz, innen gyalog sétát téve a szamosfalvi sűrűhöz. Nagy Ferdinánd vendéglője különösen nagyon látogatott volt. A vendéglőhöz igyekvő hosszú kocsisor egész d. u. nagy közönséget szállított a sűrűhöz és innen Kolozsvárra. A szamosfalvi sűrűhöz visszavivta régi látogatottságát.

— **A kolozsvári nemzeti színház** társulata holnap tartja utolsó előadását Brassóban. Holnapután, szerdán külön vonattal jönnek haza Kolozsvárra, a hová 6 és 7 óra között érkeznek meg.

— **Tűz.** Tegnap hajnalban tűz tört ki Kolozsvárt Pap-utca 2. sz. a. Egy disznóhus füstölő-épület gyúlt meg. A városi tűz-őrség nyomban kivonult és lokalizálta a tüzet, mielőtt az a szomszéd épületekre átcsapott volna. Igen helyes volt a tűz-őrség részéről, hogy a közönséget haranggal nem riasztotta.

— **A kolozsári önkéntes tűzoltók** tegnap d. u. osztály gyakorlatot tartottak. Minden osztály igen szép számban volt képviselve a gyakorlatokon. Szer-gyakorlat után század gyakorlatokat tartottak, a mi szintén jól sikerült. Az önkéntes tűzoltók, a kongresszusra előny árban szerezhettek be az egyenruhájukhoz zubbonyokat.

— **Kereslet igavonó marhákra.** A kolozsvári tenyészállatkiállítás alkalmából nagy a kereslet igavonó marhákban. A kereső gazdák remélik, hogy a kiállítás nagyobb számmal lesznek bemutatva ilyenek is és alkalmuk lesz nagyobb mennyiség vásárlására üzletet kötni.

— **Köd juliushan.** A kik ma reggel korán keltek, érdekes természeti tüpménynek voltak tanui. Ugyanis hajnali 3 óráig fogva nehéz és sűrű köd szállta meg azt a tágas, nagy völgyet, melyben Kolozsvár fekszik. A köd oly sűrű volt, hogy 20—30 lépésnél tovább látni alig lehetett. A köd reggeli 6 óra-kor kezdett oszlani s hét óra-kor már csak a várost környező hegyek ormai fölött lebegett néhány elenyésző ködfpálya. Minden-esetre ritka természeti tüpmény ily nehéz köd egy kánikulai nap reggelén.

— **Építkezés a sétátérén.** A kolozsvári sétátérén — mint említettük — a hatóság ez év folytán jelentékeny építkezéseket hajt végre. Tudvalevőleg a képviselet közgyűlése elhatározta, hogy Debreczeni Balázs főmérnöknek lapunkban már ismertett tervéi szerint egy díszes korszolysarnokot és egy új kioszkot építtet. Az építés tárgyában megtartott árlejtés eredményében az építési munkálatok végzésével, mint legelőször ajánlattevők köztétek bizáltak meg és pedig a kőműves munkálattal Gu t y r t h Adalbert,

az ács munkával Nagy József, a lakatos munkával id. Knauer József, az asztalos munkával Komáromi János. Az építéshez már a legközelebbi napokban hozzákezdenek. A korszolysarnoknak még a jelen év november 1-ére teljesen készen kell lenni, a kioszk és vendéglői helyiséget is még az ősz folyamán annyira ki kell építeni, hogy fedél alá hozassék. Debreczeni Balázs főmérnök ma délelőtt szállott ki a helyszínre, hogy kijelölje az épületek helyeit. A kijelölésén jelen volt dr. Groisz Gusztáv sétátérigazgató és az érdekelt építésszek.

— **Meghívó.** A „Kolozsvári Pinczer Egylet“ zászlószóntelési ünnepének 100-as rendező bizottságát, holnap f. hó 23-án (kedden) délután 4 óra-kor a „Központi szálloda“ emeleti dísztermében tartandó értekezletre, tisztelettel meghívja az elnökség. Az értekezlet tárgya az ünnepély és a táncz-izgalom rendezése lesz.

— **Kirándulás a kolozsi sósfürdőre.** Ritkán van alkalmunk a kolozsvári közönségnek oly kellemes kiránduláson résztvenni, mint a milyen a kolozsi lesz, mely e hó 27-én szombaton rendezetik a kolozsvári önkéntes mentő-egyesület javára tartandó Anna-bál alkalmával. Az Anna napjára rendezett mulatság az eddigi évekből is jól szokott sikerülni, s az idei éle is a legszebb reményekkel tekint a rendező bizottság, melynek sikerült védnökül Topler Károly nyugalmazott kuriai bírót és Zabulik László kolozsi polgármestert megnyerni. A tb. elnökséget Emmerling vár. főkapitány, dr. Jedy városi orvos, Ince András plébános és Malachowski Máté gyógyszerészek voltak szívesek elvállalni. A mulatságra szóló meghívók már szétküldtek és a kik tévedésből nem kaptak, de reá igényt tartanak, szíveskedjenek dr. Reuth János r. b. taghoz (Ovártér 4.) vagy Bartha László r. b. elnökhöz (Kolozs) fordulni. Mint értesülünk, — ugy k o l o z s v á r r ó l, mint a vidékről igen sokan készülődnek az orvosok által is melegen ajánlt gyógyfürdőre az alkalmával igénybe. A kirándulni szándékozók legkényelmesebben a reggeli 8 óra 40 perczkor induló vonattal utazhatnak a kolozs-karai állomásig, hol kocsik állanak rendelkezésre, melyek igen olcsón szállítják az alig 20 percznyire fekvő fürdőre, melynek vize az idén 100% sótartalommal gazdagabb lett. Azon kirándulók, kik a reggeli vonattal vagy kocsin nem mehetnek, azok a d. u. 4 óra 40 perczkor induló szamosvölgyi vonattal mehetnek Apahidára hol szintén lesznek kocsik, ha az illető kirándulók ebbeli óhajukat péntek estig Bartha László b. elnökkel (Kolozs) tudatják.

— **Színház Kolozson.** A kolozsi sósfürdő szintársulat araja a babérokat és a piczulákat nem közönséges sikerrel. Mig ugyanis Kolozsváron ünnep napon is csak két előadást tud tartani a színház, addig Kolozson egy nap három előadást tartott a fürdő közönségnek a szintársulat. Szemtanuk állítják, hogy mind a három előadás telet házat csinált, azt is állítják a hiteles tudósítók, hogy a fürdő közönség közül egy sem volt, a ki a vándor-színészek által nyújtott műveltségben ne részesült volna.

— **Gyászhir.** Gábor Emma kolozsvári áll. tanítónőképző IV. éves növénék Seps-Szent-Györgyön meghalt.

— **Katonai lovásárok.** Az idén a katonai lovásárok az erdélyi részekben a következő napon fog meg tartatni: Maros-Vásárhelyt szeptember 28. Deesen október 2. Gyéresen október 5. Köhalmiban október 7. Seps-Szt-Györgyét október 9. Zabolan október 11. Brassóban október 14. Nagy-Szebenben október 16.

— **Táncmulatság Szamosfalván.** A szamosfalvi ifjúság a helybeli róm. kath. és ev. ref. iskolák javára Br. József Gábor ur ö méltósága védnöksége mellett 1895. évi július hó 27-én A nagy sör-sarnok kerti helyiségében zártkörű nyári táncmulatságot rendez, melyre a rendező bizottság élén Tokay Ferenc, elnök. Ifj. Balla Pál, alelnök Balla György, Albert János Schächter Béla pénztárnok Rosenfeld Béla, Rosenfeld Jakab, bizottsági tagok állanak.

— **A magyar-láposi** ev. ref. egyház Templomának Restaurálása keritése alapjára a „sztojka fűrdő tényszerment 1895. július hó 28-án zártkörű bált rendez. A bizottság élén: Báró Bánffy Györgyné sz. Gróf Bethlen Margit, Simó Lajos orsz. képviselő, mint a bál védnökei Barabás Samu, elnök. Bárdy Károly, Létay László alelnök. Soós Dávid, pénztáros. Bárdy József jegyző. Magyarosi János ellenőr állanak.

— **A kolozsvári Pinczer-Egylet** zászlószóntelési ünnepélyt rendező bizottsága tisztelettel felkéri mindazokat, a kiknek kiadó, butorozott szobájuk van és azt hajlandók aug. 5-től aug. 7-ig megfelelő összegért kiadni, szíveskedjenek ezt a rendező bizottságnak (Mátyáskirály-utca 1. szám) bejelenteni.

— **Eljegyzés.** Béktele Aladár fiatal kereskedő tegnap tartotta Kolozsvárt eljegyzését Voith Mariskával.

— **Kolozsvári fényképész diadala külföldön.** Kató József helybeli fényképész az idei berlini művészeti és iparkiallításán művészi kiállítású képeiért dísz oklevéllel és aranyéremmel lett kitüntetve és egyuttal a művészetek érdemkeresztjével lett feldisztve. Örömmel gratulálunk ezen méltó elismeréshez és kitüntetéshez, mely Kató József fényképészt érte, mely fényesen bizonyítja a magyar fényképészet verseny képességét a külföldön.

— **Éjjeli látogatás.** Nem arról van szó, melyet Gyulai Pál énekel meg, hanem a melyről a „Nagyváradi“ ir s melynek követelménye volt, hogy holmi enyves kezek Lichtmann József nagyváradi földbirtokos házából ezeket erő drágaságokat elemeltek.

Hat szobában minden szekrényt, első sorban a Wertheim-féle kiirtették. A földbirtokos nem hisszük, hogy ezt a látogatást megénekelje és megzenésitse.

— **Brassóvármegyei turista-kalauz.** Mely Lajos tollából csak a napokban jelent meg az E. K. E. kiadásában, mely kötettel az Erdélyrészi Uti Kalauz című vállalat indul meg. A könyv ára tagoknak 60 kr, nem tagoknak 70 kr. A munkára még visszatérünk.

— **Uj kuriai bíró.** Ő Felsőge az igazságügyminiszter előterjesztésére — Berlogia Ábrahám temesvári kir. ítélőtáblai bíró a kuriahoz számfelületi bíróvá nevezte ki.

— **Az oláh Panama ügyében** táviratozzák Galatzból, hogy az aug. 6-án megtartandó tárgyalás alapján a vádlottakat névszerint Brenninget, Sattirát, Szomszét, Martin Felixet és Lenoirt Oláhországból ki fogják utasítani, mert az oláh törvények szerint vesztegetőket fogsággal büntetni nem lehet.

— **Színészet Borszéken.** A borszéki fürdőnyád igen élénknek és kellemesnek igérkzik. Tetemes része van e kellemes, élvezetes helyzet megteremtésében Deák Péternek a délyvidéki szintársulat nagyérdemű igazgatójának, a kinek sikerült az engedélyt kivételesen megkapnia a saisonra, melyre pedig a fürdőigazgatóság, bizonyos okokból, egy korábbi határozatával minden pályázatot eleve kizárt volt. Am Deák igazgató s derek társulata igen érdekes és változatos (dráma, vígjáték, népszimű, operette és opera) műsorával feltétlen meg is érdemli e kivételes engedélyt. Jól szervezett és vezetett társulat ez, a mely az itteni magasabb igényeknek is teljesen megfelel, a mit már eddigi néhány előadásával is bebizonyított, kérdemelvén a fürdőközönség osztatlan elismerését s méltó támogatását. A társulat legkiválóbb tagjai az igazgató mellett (ki maga is a jellemkomikus és operett buffó szerep-körben kiváló színész) ezek: Arkosi Vilmos, Balogh Pista, Kompolthy Gy., Mezei Béla, Szilágyi A., Lorándi T. és Donáth L. (kar-nagy); a nők közül pedig: Deákne Vld Gizella (opera és operette-primadonna), Baran Ilon, Nemes Gizella, Zoltán Ilon és Olga, D. Örsi Aranka, Havasi Szidi és özv. Mikei Lajosné. Mezei Béla, a társulat tevékeny titkárja, az első 12 előadásra közel 100 bérletet szerzett; és biztosan remélhető, hogy a saison teljesség lételevel, a vendégek folytonos szaporodásával a társulat méltó támogatása is arányosan növekedni fog. Eddig előadásra kerültek: A szultán, Hortobágyi virtus, A dolovai nábob leánya és A kis alamuszi; legközelebb jönnek: Az új honpolgár, Virágcsata, Szép Heléna, Hoffmann meséi, Három testőr, Bányamester, Rafael, Charitas, Becstelt stb. Egysszóval Borszéka a legkellemesebb fürdő életnek nézhet elébe az ilyen biztató kezdet után.

— **A miniszter köszönete.** Nehai Belky János volt kolozsvári egyetemi tanár halála alkalmából a kolozsvári egyetemi tanács, orvosi kar és orvostani tanárok, továbbá az orvostani tanáregedek, gyakorolok és műtővendékek özv. Belky Jánosné 70 frtnyi hozzájárulásával, egy szegénysorsu III. éves orvosnővenők jutalmazására 500 frt jutalomdíj alapítványt tettek. A valás és közoktatástügyi miniszter nevezetteknek, ezen hazafias és áldozatkész cselekedetükért köszönetét és elismerését nyilvánította.

— **Balkán nyomok Magyarországon.** Kovaszniczon Atyim Mihály őrszint szerette a „legszebb“ Bába Rózá. De Róza Mihályt nem szerette. A kosár öngyilkosságra akarta birni. De egyet aludt a dologra — és kitörtülte ezt a gondolatot fejéből, mint egy roz almot. Erre egy barátja elrabolta a leányt. A leányt az lsten éles körmökkel áldotta meg. Ezeknek köszönhet, hogy midőn a jó urak be akarták egy kunyhóba vonzolni Radán, kiragadta magát a kezükből. De az isten jó lábakkal is, már t. i. gyors lábakkal megáldotta s így óriási erőfeszítéssel hazaszaladt.

— **Koszoru a Haynau sirján.** Szófiából írják, hogy a Progresz, Velitskov és Magyarorv miniszterek lapja a következőket közli. Mint halljuk, a fővárosi polgárok körében bizottság alakult, a mely gyűlést rendezett a végből, hogy Haynau osztrák generális sirját megköszoruzza, a ki 1849-ben sok magyar kezet levágott. A bizottság alakulo gyűlésén heves kifakadások történtek a magyarok és a budapesti újságírók ellen, a kik Petkov, a Szvoboda szerkesztője útján koszorut tettek Sztambulov ravatalára. A Haynau sirjára teendő koszoru, írja nevezett lap, viszonzás akar lenni a budapestiek szeretetreméltóságaért a melyel Sztambulov ravatalára koszorut küldtek.

— **A német birodalmi kancellár a királlyal.** Hohenlohe herceg német birodalmi kancellár, mint egy Ischlből jött távirat jelenti ma Ausseebe, a hol kurát tart Ischlbe érkezett, a hol a király fogadni fogja. A herceg hivatalos lesz az udvari ebédre és este visszatér Ausseebe.

— **A vigszínház igazgatója.** A mint már ezelőtt egy héttel jelentettük, a vigszínházi részvénytársaság elvi differenciál miatt beszűntette a tárgyalásokat Várady Antallal, a ki az új mintézet igazgatójának volt kezdetűl fogva predestinálva. A bizottmány ezután a fővárosi írók körében keresett az igazgatói állása alkalmas embert, de mostan — mint értesülünk — a vidéki színházak körében keresnek direktort a vigszínház számára. — Evvel demantálják

azt hírt, hogy a főrészvényesek egyike, dr Szécsi (Schönberg) Ferencz író lenne az intézet művezetője. A tárgyalásokat megkezdtek egyidejűleg Krecsányi Lignáczczal, a budai szinkör igazgatójával és Ditrói Mórral, a kolozsvári nemzeti színház igazgatójával. Mindenesetre olyan embert kellene választani, a ki a színházban nemcsak művészi, de irodalmi igényeket is tudna érvényre emelni.

— **Szégelyje magát.** Hermann E., Niederlage von Náhmaschinon aller Systeme, Eisen und Holzmöbel, sowie Fahrräder in- und ausländischer Fabrikate. Klausenburg, (Innere-Mittelgassa 1.) Továbbá Erste Temesvarer Zündwaren Fabrik Schutz Marke, Temesvár.

— **Rátiumnak nem kell kegyelem.** Amiut Bukarestből értesítenek, a Romanul jul. 15-iki száma a Rátium kisasszonyoknak egy levelét közli, amelyet Tintorescu urhoz, a turnszeryerini liga elnökéhez írtak. E levelben a többek között a következőket írják: „Azt beszélük, hogy a foglyoknak a millenium alkalmával meg fognak kegyelmezni. Idős apánk azonban ezt nem fogja elfogadni mert neki nincs szüksége a magyarak kegyelmére, hanem csak az igazságra. A börtönben meg mindig a régi regime uralkodik. Rajtunk kívül senkisék juthat oda be. Valóságos áthághatatlan falat emeltek a börtön lakói és a külvilág közé. Nincs eszköz, amit eddigelé a nagy és kis börtön-örök fel ne használtak volna a látogatók elrettentésére. Még csak pár napja van hátra és esztendeje lesz hogy egy bus, szomorú és minden gyönyörűség nélkül való életet élünk. De azon a napon, mikor a tömlőök homályából fel fog viradni az örök igazság fénye, s egy évszázadokon át üldözött? nép megváltása, örök halát fogunk adni az ég Urának, hogy megengedte, hogy részben mi is hozzájárulhassunk, egy boldogabb czél eléréséhez. Addig is pedig a remény szárnyain ringatózva élünk?“

— **Kispál Mihály meghalt.** Ez a név két év előtt volt emlegetett, egy halállal végződő párbaj alkalmával. Két év előtt ugyanis egész Erdélyi izgatottan leste a híreket Marosvásárhelyről, amikor Maros-Torda vármegye közlelének két kiváló alakja állott egymással szembe n egy politikai természetű ügy miatt melyért annak a bizonyos lovagias ságának a szent nevében pisztolyt szegeztek az egymás mellének. A párbajban a Kispál Mihály golyójától halva rogyott össze az ellenfél. Utána sem nemült el a megyei sajtó harca. Egyik fél támadta, a másik fél védelmezte Kispál Mihályt, aki a megyei függetlenségi nagy tábor tehetősége vezére volt. A marosvásárhelyi törvényszék Kispál Mihályt egy évi államfogházra ítélte. Az ítélet még a télen visszakerkezett a két felsőbb bíróságtól s az igazságügyminiszterium Kispált május elsejére beutalta a szegedi államfogházba. — A büntetés kitöltésére azonban nem kerülhetett sor. Az alig 32 és deli férfit betegség lepte meg, mely lassankint fölemészítette erejét és most sirba viszi. Szombaton hunyta le szemét mint ezt Marosvásárhelyről táviratoztak.

— **Agyonrugott gyermek.** Nagybecskerekéről írják a következő megrázó esetet. Tegnap este hét óra tájban borzasztó szerencsétlenség történ a nagy hid mellett Ustató tájón. A mondott időben Franczuczky Jován idevaló gazdaember két lovával a melyet usztatui vezetett, épen az Ustáva elé ért, a mikor egyszerre vérfagyasztó sikoltás hallatszott mögötte. Visszafordulva retentenes látvány tárult eléje. Hat éves unokája, Erkeczán Mikán, a ki ostonnal kezébe haladt a két ló nyomában, ott feküdt a porban. Az egyik ló a jártában-keltében bámészkozdo fiut homlokon rugta, még pedig olyan erővel, hogy a szerencsétlennek teljesen bezuzta a fejét, melyből az agyvelő is szétfreccsent. A haldokló fiut a városi kórházba vitték a hol ma délbén meghalt.

— **Sztambulov vagyona.** Megegyező közlések szerint a meggyilkolt Sztambulov igen jelentékeny vagyonat hagyott hátra, több háza volt Szófiában és Filippopban, nagy birtoka van Tirnova mellett, sok készpénz és értékpapir. Mondják, hogy a mult évben Svájcban, nem messze Genftől, szép villát vett, hol állandóan akart lakni.

— **A nagy háboru évfordulója.** A német francia háboru tényleges kitérésnek szombaton volt a 'negyedszázados évfordulója, mely alkalmából, a német császár parancsára, Hahnke, a katonai ügyosztály főnöke, Vilmos és Frigyes császárok koporsója nagy, pompás báberkoszorukat tett le hosszú fehér szalagokkal, melyekre egy-egy W. betű és egy korona volt kihimezve. — Az összes testőrezredek zászlóvivői, egy-egy tiszt vezetése alatt, a királyi kastélyból kihozták a zászlókat, melyek a Ruhmeshalleben rendkívüli ünnepélyességek közt megkoszorúztattak. Aztán ujra visszavitték a kastélyba

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ eredeti táviratai.)

Zavargás Sztambulov temetésén.

Budapest, jul. 22.

Sztambulov temetésén nagymérvű zavargások történtek.

A gyilkosság színhelyén Petkov beszélni kezdett.

Erre a rendőrök a levegőbe löttek és kivont karddal rohantak a nagy néptömegre.

A temetési menet körében órási pánik keletkezett.

A nagy tömeg a gyalogjárók felé menekült és ott megtorlódott.

A rendőrök a tömegben igen sokat sulyosan megsebesítettek.

Többen a torlódás következtében szenvedtek sulyos sérüléseket.

A beállt zavar miatt a temetési menet útját megváltoztatták.

A király Zágrábban.

Budapest, jul. 22.

Héderváry Khuen bán a Bánffy hozzájárulásával megkérte a királyt, hogy több megnyitó ünnepélyre menjen le Zágrábba.

A király biztosra megígérte.

A királyné elutazása.

Budapest, jul. 22.

A király tegnap este fél 8 órakor egész csendben elutazott a bátfai fűrdőből.

Ha az idő engedi a csorbai tavat és Tátrafüredet fogja meglátogatni.

Igen meg van elégedve a bátfai fűrdőzéssel.

„E“ betűs gyémántos melltűt és gyűrűket osztott ki többeknek emléklül.

Felkelés.

Budapest, jul. 22.

Szófiába érkezett jelentés szerint a küsztezdillli kerületben a felkelés kiűtött. A török katonák megölték a bolgár katonákat.

Pizkos gyanúsítás.

Budapest, jul. 22.

Sztancev doktor, Ferdinánd fejedelem legmeghittebb embere ma Szófiába érkezett s azt a kijelentést tette, hogy Stambulov bujtogatta a macedóniai lázadókat.

Kétszínű tervei azonban Stambulovnak felfedeztettek s ezért ölték meg őt a macedóniaiak.

Midőn e kijelentést tette egy táviratot kapott, melyre a következő megjegyzést tette:

Most kaptam értesítést, hogy a macedonai felkelés óriási arányokban terjed. A határon véres összeütközés volt a törökökkel.

A balkán kérdés kezd egész Európára nézve veszélyes lesz.

A Sztambulov-párt akeziőja.

Budapest, jul. 22.

Ruscsukban három ezernyi tömeg Sztanjanov Sztambulovista a képviselő lakása előtt ovációzott.

Innen elé vonult a prefektusi lakásig. Itt ezet torok kiáltotta: **Le a muszka kormány! Le a gyilkosokkal!**

A katonaság közbelépett s szétverte a zavargókat.

Több elfogatás történt. A katonaság a tiltatók közül többet megsebesített.

Macskazene a vonatnak.

Budapest, jul. 22.

Sztambulov temetése előtt azt híresztelték, hogy Ausztia-Magyarországból küldöttség jön a temetésre.

Ennek következtében csöseléket rendeltek ki a pályaházhoz, mely a vonatot macskazenevel fogadta.

Az utasok kiszállása alkalmával látták azonban, hogy csalódtak.

Szerb és oláh konzulok inzultálása a temetésén.

Budapest, jul. 22.

A Sztambulov temetésén a zsandárok a szerb és oláh konzulokat a földre döntöttek és a földön lábaikkal tiportak.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyiltér.

KERESZTESY PÁL ÉS FIA

PAPIRÜZLETÉBEN

előfordult építkezés miatt az üzlet forgalma minden akadály nélkül a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll!

H I R D E T É S E K.

87—1895. sz.
h. k.

Marostorda vármegye alispánja.

Árverési hirdetmény.

A nagyméltóságú földmívelésügyi magy. kir. Minister urnak 1895. évi 3131. szám alatt kelt engedélye alapján, zárt írásbeli ajánlati tárgyalás útján eladatnak a „**volt Marosszék közönsége**” tulajdonát képező és **Maros-Torda vármegyéhez tartozó Szováta községe határában fekvő erdőkből:**

1. A C) üzemosztály I-ső tag 4 osztág, II-ik tag 9 és 10 osztágaiból a természetben egy összefüggő testben kijelölt 170,4 kath. hold területen levő és 35150 (Harminczötezer egyszázötven) frt becseréltéki összes fenyőfa-készlet.

2. A C) üzemosztály I-ső tag 4 osztág, II-ik tag 9 és 13 osztágaiból kihasznált és a természetben kijelölt vágásterületeken még fennálló fakészlet, valamint a földön fekvő, de még felhasználható fák és tönkök köbméterenként 40 cm. középmátmérőn felül 1 frt 50 kr.; 25—40 cm. középmátmérő mellett 1 frt 20 kr. és 25 cm. középmátmérőn alul 1 frt kikiáltási ár mellett.

Az ivenként 50 kros bélyeggel ellátott és 1895. évi október hó 30. napjának déli 12 órájáig, mint a versenytárgyalásra kitűzött időig, hozzám benyújtandó ajánlatokban a felajánlatokban a felajánlandó árak számjegyekkel és betűkkel is világosan kiírandók, valamint az is határozottan kijelölendő, hogy ajánlattevő az árverezési feltételeket teljesen ismeri és azokat feltétlenül elfogadja.

Ajánlatok az 1. és 2. pont alatti fakészletekre külön-külön teendők.

Az ajánlatokban és pedig az 1. pont alattira nézve a becserélték 10%-ának megfelelő, — a 2. pont alattira nézve 500 (öt-száz) frt bántópenz csatolandó.

Az árverezésre vonatkozó részletes feltételek megtekinthetők Marostorda vármegye alispáni hivatalánál, Szovátán a kezelő fő-erdésznél, Nyárad-Szeredában, Magyar-Régenben, a főszolgabírói hivataloknál és Szászrégenben a város tanácsánál.

Marosvásárhelyt, 1895. július hó 17-én.

Sándor László,
alispán.

508. (1—3)

Az

Első erdélyi nádszövő-gyár M.-Kapuson (Torda-Aranyos vármegyében.)

A beállott építési időny alkalmából az igen tisztelt építész és vállalkozó urak, valamint az építendő közönség b. figyelmébe ajánlja **nádszövet gyártmányait,** melyek az ország legkitűnőbb szakközvegei által és vállalatainál állandóan alkalmaztatnak.

Számos elismerő nyilatkozattal igazolhatja a gyár, hogy készítményei **kitűnő anyagból s kiváló gondnal készülnek** és hogy mily sokoldalulag használhatók, érdekesen bizonyítják az **Ezredéves orsz.** kiállítás most folyó építkezései a budapesti Városligetben, a hol valamennyi épület nádszöv teinkkel épül.

Mint különleges cikket ajánlja komló-termelőknek

komlószáritáshoz való szöveiteit,

melyekről újabbban a legtekintélyesebb komló-termelők nyilatkoztak igen kedvezően, s rendkívül jutányos árban kaphatók bármily mennyiségben és adott méret szerint.

Árjegyzéket kívánatra bárhova ingyen és bérmentve küld, s bármily felvilágosítással készséggel szolgál az

Posta: **Mező-Kapus.** „Első erdélyi nádszövő-gyár”
Távíró: **Radnóth.** Mező-Kapuson.
Vasút-állomás: **Maros-Csapó.**

501. (2—6)

Kitűnő forgalmu

fűszer-üzlet berendezéssel együtt eladó Kolozsvár egyik legélénkebb helyén.

Czim a kiadó-hivatalban.

509. (1—x)

UGRON GÁBOR

FEDÉL-CSEREPEI,

melyek a technika legújabb vívmányainak megfelelően vannak gyártva, s a melyből 15 drb. fed egy □ métert,

Kolozsvárt **KIS ERNŐ** vaskereskedő urnál

megtekinthetők és megrendelhetők.

Székely-Udvarhelyen

a **gyárvezetőség**nél lehet rendelni mintát, árjegyzéket és cserepet, téglát. 499. (3—8)

Mi az a PURINAL?

**PURINAL
PURINAL
PURINAL
PURINAL
PURINAL
PURINAL
PURINAL**

a legjobb és legbiztosabb ruhatisztító szer, mely a ruhákban levő összes tisztálanságokat biztosan eltünteti; — miért is a

legjobban ajánlható mind azoknak, kiknek eddig ruháit tisztán tartása jelentékeny költséget okozott, mivel a

számtalan esetben lett kipróbálva, és jósága mindenki által elismertett. A

vásárlásánál, tekintve, hogy számtalan tisztító szer létezik, kérjük mindig cégünkkel ellátott

—t kérni, s csakis ilyen el fogadni, mivel a ruhák tisztításánál csakis a Purinal nyújt biztos sikert.

kapható minden előkelőbb üzlet és gyógyszerárakban.

Üvegje csak 25 kr.

Főszétküldési raktár:

VOJTEK ÉS WEISZ ARADON
gyógyszer-üzlet.

Kolozsvárt kapható: Burger Frigyes, Weick József, Csiky I., Bartsay M. és Kónya Sándor keresk. urnakál. 250. (21—30)

A nyári idény előre haladása miatt feltűnően leszállított árak.

20 kr.	1 méter szép Creton, igen jó mosó.	90 kr.	1 darab kötött Turistaring, sima és csikos.
25 kr.	1 méter finom Woille. Előbb 35 kr. volt.	1.60 kr.	1 db. atlas satten Turistaring szép mintákban.
35 kr.	1 méter Atlas Satten. Maradékok előbb 55—65 kr.	1.20 kr.	1 drb. színes vagy fehér ing elsőrangú gyártmány
36 kr.	1 méter gyönyörű Batis Mouslin.	2.70 kr.	1 pár Női bőr cipő, czuggal és szegzett.
33 kr.	1 méter Szerb vászon, sima vagy csikozott.	2.50 kr.	1 pár Női barna cipő, divatos színekben.
20 kr.	1 méter Szöttes, sima és #, előbb 30 kr. volt.	3.10 kr.	1 pár Női brünel cipő, czuggal és szegzett.
20 kr.	1 méter Oxford. Ingekre alkalmas.	1.40 kr.	1 pár Seta-cipő, ilyen árban sohasem létezett.
38 kr.	1 méter Női Ruhakelme, divatos színekben.	1.25 kr.	1 drb. Női napernyő, igen szép fogantyúval.
65 kr.	1 méter Fekete Ternő. Előbb 85 kr. volt.	1.65 kr.	1 darab Női napernyő, svájci selyem.
16 kr.	1 méter csipke Függöny. Előbb 35 kr. volt.	1.70 kr.	1 drb. selyem Esőernyő csinos botokkal.
1.60	1 pár Tunis Ablakfüggöny, bar-na, Tegethof, zöld, kék színekbe.	1.90 kr.	1 darab nyers selyem Esőernyő.
2.90 kr.	3 darab Tunis takaró, ágy- és asztalra.	1.80 kr.	1 drb. vörös olajos Papan, saját gyártmány.
2.40 kr.	1 drb. Manika szőnyeg, 3 m. hosszú, 2 m. széles.	3.90 kr.	1 db. gyapju satten Papan, saját gyártmány.
18 kr.	1 pár Női czérna-kesztyű, fekete vagy színes.	6.70 kr.	1 drb. Serg selyem Papan, minden színben.
12 kr.	1 pár Női harisnya, fekete vagy színes.	4.50 kr.	1 drb. Tengerifü Mát-ráz, saját gyártmány.
70 kr.	1 darab kitűnő (Mider) Fűző.	11 frt	1 drb. szörrel töltött Mát-ráz, saját gyártmány.

Poszler és Társa

divatárúháza,

Kolozsvárt, Belhid-utca 5. szám („Hungária“-szálloda alatt.)
288. (32—100)

LEGFELSŐBB KITÜNTETÉSEK.

Páris 1867. Havre 1873. Bécs 1873. Páris 1878. Páris 1889. Chicago 1893. Lyon 1894.

Dr. J. V. BONN

PÁRISI

SZÁJVIZE.

A legelső orvosi tekintélyektől a legmelegebben ajánlva, **felülmúlhatatlan**, mint Antiszeptikus **fogtisztító-szer**. Megtisztítja a szájüreget, mesterséges fogak és betétek anyagát **nem** támadja meg, a lehelletet **szagtalan** teszi és nagyon kellemes illatot hagy hátra.

Dr. J. V. Bonn fogpasztáját vagy fogporát együtt használva, a fogak hófehérek lesznek, anélkül, hogy a szer ártalmukra volna.

A szájvíz üvegben:

á 65 kr., 1 frt, 1-75 kr., 3 frt. 1/4 lit.
5 frt, 1/2 lit. 9 frt.

Fogpaszta 1 frt 25 kr. Fogpor 75 kr.

Nagy raktár Ausztria és Magyarország részére. 448. (4—7)

Mindenütt kapható.

Legjobb

arató- és fűkaszaló gépek

a D. M. Osborne & Co Anburn (Észak-Amerika) gyártmányai.

Kizárólagos raktár

fűkaszaló, marokrakó, arató és kéveketőkből.

Tauffer Ferencz

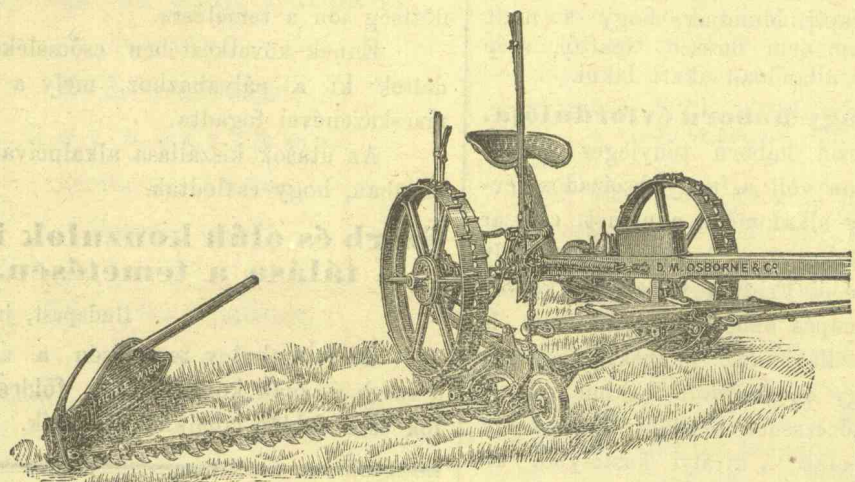
utódánál

K O L O Z S V Á R T.

Gyári raktár szénagyűjtők, cséplőgépek, rosták, Trieurök stb. mezőgazdasági gépekből.

Angol és belföldi kerékpárok (Bicycle) és összes hozzá tartozó felszerelések.

Uj Pneumatikus gépet 150 forintért.

337. (18—x)

